

ligge for. Ivertimod, jeg tror, at de tilvisse ligge for, og det vil neppe kunne undgaa, at Kandidaterne — lad os tage Forholdene, som de ere, og se, hvorledes Præstefabet, saa længe den øverste kirkelige Styrelse har haat Magten, har forstaaet at høre sig til Sider, hoorhen det ellers neppe havde høiet sig — jeg siger, at det neppe vil kunne undgaa, i Lighed altsaa med, hvad Præstefabet har gjort overfor den øverste Styrelse, at de konkurrerende Kandidater høre sig overfor Mæsserne, thi man maa være billig og indrømme, at Fritelsen kan være lige saa stor i det ene Tilfælde som i det andet. I denne Henseende er jeg i Modstæning til det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds, det ærede Medlem fra Næstved og den meget ærede Minister, som i dette Stykke har staaet paa det Samme som de nævnte ærede Medlemmer og vel sagtens gjør det endnu, nemlig holder paa Valgprædikenen. Der er forøvrigt et Punktum i § 4, som jeg ikke forstaar, nemlig, saa vidt jeg erindrer, det sidste Punktum. Efter at der i det foregaaende Punktum er omtalt, hvorledes man skal gaa frem, naar Ingen bliver valgt ved Forholdstalsvalgmaaden, og der altsaa skal vælges ved absolut Majoritet, siger det næste Punktum: „Den Del af Udvalget, der paa denne Maade anbefaler en Ansøger til Menigheden, har Ret til at opfordre ham til at holde en Prædiken for den paa Valgdagen“. Nu skulde man tro — sprogrigtig kan man ikke komme til et andet Resultat — at det er den Mand, som vælges af Flertallet, altsaa den sidste Mand, ikke de Andre, som ere valgte ved Forholdstalsvalgmaaden. Men det vilde være urimeligt at forstaa det saaledes. Meningen maa vel være, at det gjælder dem alle, ogsaa dem, der ere valgte ved Forholdstalsvalgmaaden, idet dette kan ses af de efterfølgende Paragrafer. Ifølge Paragrafen, set for sig, skulde man imidlertid som sagt tro, at det var den enkelte Mand, der skulde have denne Forret, og at det var den Del af Udvalget, som vælger ved Flertal eller Lobkastning, som havde Ret til at fordrø, at han skal holde en Valgprædiken. Men det vilde ogsaa være urimeligt at give dem en saadan Forret. Foruden de Misligheder, som altsaa efter min Opfattelse upaatvivlelig ville klee ved Valgprædikenen, skal jeg ogsaa nævne den, som i Forbigaaende er bleven berørt af Andre, at det er altfor Meget paa een Dag at høre 3 Prædikener foruden en Tale af Provsten, og hvad der forøvrigt hører med til Valghandlingen. Seg kan ikke negte, at jeg tror, at det vil føre saa megen Usandhed med sig, at jeg for min Del maa lægge den største Vægt paa, at denne Bestemmelse kommer ud af Lovforslaget. For Resten maa jeg tilstaa, at jeg har den Opfattelse, at saavel den ærede Ministers Stilling som andre Omstændigheder tyde paa, at Forslaget ikke vil gaa igjennem. Xrods den Beluillie, som er viist fra flere Sider imod For-

slaget, har jeg faaet det Hovedindtryk, at der ikke vil komme Noget ud af det. Jeg ønsker paa dette som paa ethvert Omraade, at vi maa komme til et brugbart Resultat. Skjøndt De have hørt, at jeg har temmelig vidtgaaende Ansuelser angaaende kirkelige Forhold og ogsaa angaaende den foreliggende Sag, betyder dette ikke, at jeg ikke vil være med til at gjøre et virkeligt Fremskridt fra det Bestaaende. Naar jeg kan faae et virkelig godt Fremskridt, tager jeg det, og saa tænker jeg ved mig selv: kommer Lid, kommer Raad; der kan komme andre Lider, da vi gjøre nye Skridt frem paa den samme Vej og komme til det, jeg maaske kunde ønske, naar jeg tænker mig det rent ubtalt. Med disse Udtalelser skal jeg altsaa anbefale nærværende Lovforslag; dog skal jeg gjøre den Tilføielse, at jeg tror, at det er en Betingelse for den lutheriske Kirkeafdelings virkelig fortsatte, varige og sikre Eksistens, at der maa komme mere Bevægelighed og Rørelse tilstede. Det er netop en af de Mangler, den lutheriske Kirkeafdeling har. Den er tilhøielig til som andre Afdelinger af Kirken at mene, at den er den eneste berettigede, den eneste, der har Nøglerne, som lukke af, som Ingen lukker op. Jeg tror, at man er kommen noget bort fra det Standpunkt; men jeg vil i ethvert Tilfælde tilføie, at med Hensyn til Liv og Bevægelighed staaer den lutheriske Kirkeafdeling tilbage for den reformerte. Maaske, og det er rimeligt, jeg fra mit Standpunkt ser det idetmindste ikke anderledes, at den reformerte Kirkeafdeling har Mangler paa andre Punkter; men i de af mig paapegede Retninger kan jeg ikke negte, at den har større Bevægelighed og større Livlighed, og det er netop naaet ved, at man fra først af har givet den en større Selvstyrelse i Calvins Mand og Lankegang, end der har været tilstede i den lutheriske Kirkeafdeling, hvor man har lagt Magten over til Fyrsterne.

Tung: Naar jeg skal søge mit Stade her ved Behandlingen af dette Lovforslag, saa er det det, at ønske Alt, hvad der kan tjene til at opretholde Folketirken, saaledes, at den kan komme til at virke til mere Belsignelse. Det er altsaa mit Stade, og ikke det at være med til Noget, der kan undergrave Folketirken, saaledes at den skulde gaa i sin Grav, før Lidet kommer. Det blev ubtalt af den ærede første Læser idag, nemlig det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg), at Folketirken var en borgerlig Institution, en borgerlig Indretning. Der var Ingen, der rystede paa Hovedet ad det, Alle fandt det i sin Orden, og da den ærede Minister tog Ordet og kom til at berøre denne Sag, saa sagde han ogsaa, at det skulde han ikke beskrive. Altsaa, det kan nu passere, det, der før har fremfaldt meget stærke kirkelige Kampe heri Landet. Naar det altsaa hebdet i Grundloven, at den evangelisk